

Sestdiena, 23. novembris

ZILAS BĀKUGUNIS... tā bija pirmā doma, kas iešāvās viņam prātā, atverot acis.

Bezsamaņa nevarēja būt ilgusi vairāk par acumirkli, vien mikroskopiska pauze viņa prātā. Tomēr apkārtējā pasaule šķita tik svešāda, tik nepazīstama. It kā viņš joprojām nebūtu pamodies.

Ap viņu dejoja zilās gaismas atspulgi. Tie bija atpakaļskata spoguļi, atlēca pret betona sienām, jumtiem, slapjo šoseju, pat pret līdzeno automašīnas plastmasas paneli.

Mašīnā. Viņš atrodas vadītāja sēdekli mašīnā ceļā pa kādu garu tuneli.

Piezagās sāpes. Viņš tās tik tikko atminas – sajūtu, pirms zaudēja samaņu. Kā spoža, ledusauksta metināšanas gaisma tās triecas cauri galvaskausam kreisajā pusē, pārvēršot viņa domas jūklī.

Viņš pat spēj sajust smaržu.

Metāla, plastmasas, elektrības.

Kaut kas ir atgadījies ar viņa ķermeni, kaut kas nopietns, kas tāds, kas apdraud visu viņa eksistenci, bet pārsteidzošā kārtā viņš nejūt īpašas bailes. Viņš apvij pirkstus ap stūresratu, sajūt maigo ādas pārklājumu pret savām plaukstām. Patīkama, nomierinoša sajūta. Uz vienu mirkli viņš tai gandrīz ļaujas. Vienkārši aizmirst par visu un ļauties, sekot līdzī gludajām molekulām uz bezsamaņas stāvokli.

Bet viņš tikai sagrabj stūri vēl ciešāk, cenšoties pierunāt savu prātu izskaidrot notikušo.

“Dāvids Saraks.”

“Tevi sauc Dāvids Saraks un...”

Un kas?

Mašīna turpina traukties pa tuneli, un kāda no nesaprotamajām, mazajām mērierīcēm uz vadības paneļa pilnīgi noteikti apgalvo, ka mašīna traucas ātri, pārāk ātri.

Viņš mēģina pacelt pēdu no gāzes pedāļa, bet kāja neklausa, patiesībā viņš to nemaz vairs nejūt. Sāpes kļūst aizvien smeldzīgākas un tajā pašā laikā kaut kādā neparastā veidā – arī vieglākas. Viņš saprot, ka ķermenis grasās atslēgties, pārtraukt visus procesus, kas nav atbildīgi par dzīvības uzturēšanu, līdz tādai pakāpei, ka viss ķermeņa sabrukums prātā tiek kontrolēts.

“Tevi sauc Dāvids Saraks,” viņš pie sevis murmina.

“Dāvids Saraks.”

Skaļruņos dzirdamas dažādas skaņas: mūzika, zvanu savienojšie signāli, satrauktas, saraustītas balsis radio, kas cita citu pārtrauc.

Viņš paskatās atpakaļskata spogulī. Uz brīdi viņam liekas, ka redz kādu kustību, tumšu siluetu. Vai kāds sēž aizmugures sēdekļi, kāds, kas var viņam palīdzēt?

Viņš mēģina atvērt muti, bet redz siluetu spogulī darām to pašu. Pamana bārdas rugājus, nomocītu, labi pazīstamu skatienu. Saprot, ko tas nozīmē. Tur neviena nav, viņš ir pavisam viens.

Atstarotā gaisma, kas atspīd atpakaļskata spogulī, viņu apžilbina, un sāk asarot acis. Balsis skaļruņos turpina atbalsoties, bet tagad jau skaļāk un satrauktāk.

Ķermeņa sabrukšana uzņem apgriezienus. Tā izplešas no kājām tālāk uz krūtīm.

– Policists! – kliedz balss radiouztvērējā. Vārdi iespiežas viņa apziņā un to piepilda.

Policists.

Policists.

Policists.

Viņš novērš skatienu no atpakaļskata spoguļa un piespiesti pagriež galvu par pāris centimetriem. Piepūle liek viņam iekunkstēties aiz sāpēm.

“Tevi sauc Dāvids Saraks.”

Un?

Labu gabalu priekšā redzamas kādas citas automašīnas aizmugurējie lukturi. Netālu no tiem – liela brīdinājuma zīme, kaut kāds šķērslis, kas norobežo nobrauktuvi. Priekšā braucošās mašīnas aizmugurējie starmeši pēkšņi kļūst sarkani.

Viņam vajadzētu pagriezt stūri, sekot mašīnai ārā no tuneļa. Visi viņa instinkti klieudz, ka tas būtu prātīgs lēmums. Bet šķiet, arī rokas vairs neklausa, jo viss, uz ko viņš ir spējīgs, ir īsa, saraustīta kustība.

Ar katru sekundi tuvāk bija arī šķērslis – liela betona barjera, kas atdalīja abas tuneļa ejas vienu no otras. Atstarojošās brīdinājuma zīmes mirgo mašīnas starmešu gaismā. Viņš mēģina ieskatīties pāris sekunžu tuvā nākotnē, aprēķināt, kāds risks ir ietrieties. Bet smadzenes vairs nestrādā tā, kā vajadzētu.

Atslēgšanās sasniegusi seju, žoklis kļuvis nekustīgs.

Attālums līdz barjerai turpina sarukt.

“POLICISTS.”

Vārds ir atgriezies, šoreiz vēl spēcīgāk, un pēkšņi viņš saprot, kāpēc. *Viņš* ir policists, zilās bākungunis izstaro viņa paša mašīna.

Viņu sauc Dāvids Saraks. Viņš ir policists. Un...?

Sāpes galvā pierimst pietiekami ilgi, lai viņš spētu izveidot sakarīgu domu pavedienu. Ko viņš te dara? Kam dzenas pakaļ? Vai varbūt viņš ir tas, kas tiek dzenāts?

Atpakaļskata spogulī redzamās gaismas tuvojas aizvien straujāk. Tās deg viņa apziņā.

Viņu pārņem bailes, tās liek pulsam kāpināt tempu. Ledusaukstās sāpes atgriežas, šoreiz vēl spēcīgākas. Plakstiņi raustās, apkārt esošās skaņas saplūst un pamazām izgaist. Viņš cenšas palikt pie samaņas, cīnīties pretim atslēgšanās procesam. Tomēr neko vairs nevar izdarīt.

Pēkšņš grūdiens sašūpo mašīnu. Bet viņš to tik tikko sajūt. Atslēgšanās process ir gandrīz pabeigts, un viņš lielā mērā atkal ir ieslīdzis bezsamaņā. Atbrīvots no sāpēm, bailēm un apjukuma. Viss, kas atlicis, – tik tikko manāms signāls viņa nomocītajās smadzenēs.

Elektrisks impulss starp divām nervu šūnām, kas atsakās izslēgties – vismaz līdz brīdim, kad būs beigušas pildīt savu uzdevumu.

Sekundi pirms automašīna ietriecas betona apmalē, pirms transporta līdzeklis transformējas no priekšmeta ar definējamu virsbūvi par metāllūžņu kaudzi, impulss ir sasniedzis galamērķi. Vienā īsā acumirkļī viņš pēkšņi atceras visu.

Kāpēc viņš atrodas mašīnā? Kas ir noticis?

Sejas, vārdus, vietas, summas.

Iemeslu, kāpēc visiem, katram no tiem, ir jānomirst.

Viss tikai viņa dēļ. Noslēpuma dēļ...

Viņa ķermeni pārņem atvieglējuma sajūta. Pēc tam skumjas.

Viņu sauc Dāvids Saraks. Viņš ir policists. Un viņš ir izdarījis kaut ko nepiedodamu.

Piektdiena, 18. oktobris

BĒRNĪBĀ Jespers Stēnbergs reizēm iedomājās, ka spēj apturēt laiku. Visbiežāk saistībā ar Ziemassvētku vakaru vai dzimšanas dienu. Ar īpašiem gadījumiem, pēc kuriem viņš ārkārtīgi ilgojās. Brīdī, kad svētki ritēja pilnā sparā un viņš pats jutās priecīgi satraukts, laiks kļuva lēnāks. Tas deva iespēju mierā un klusumā izbaudīt katru niansi, katru brīnišķīgā acumirkļa sajūtu, kuru viņš tik ilgi bija gaidījis.

Jespers joprojām varēja atsaukt atmiņā dažu notikumu radīto pilnīgas laimes sajūtu, pat trīsdesmit gadus vēlāk viņš spēja atstāt katru mazāko detaļu: mamma kleitas krāsu, tēta odekolona smaržu, vienkrāsaino dāvanu iesaiņojamo papīru zem viņa mazajiem pirkstu galiem. Atmiņas bija svaigas, nevis skumīgas – kā nomelnējušās bildes fotoalbumā.

Bet agros pusaudža gados šī spēja pēkšņi pazuda. Ilgu laiku Jespers bija domājis, ka tas ir saistīts ar vecāku šķiršanās prāvu. Vai arī viņš bija izaudzis, pazaudējis bērnišķīgo laika uztveri. Neatkarīgi no iemesla svētki vairs nebija tādi kā agrāk. Vidusskolas izlaidums, jurista grāda iegūšana, viņa pirmā aizstāvētā lieta, bildinājums un pat viņa un Karolīnas greznās kāzas. Visu varēja raksturot vienā vārdā. Vilšanās.

Viņš tik smagi strādāja šo īpašo brīžu dēļ. Ilgojās pēc tiem, fantazēja, kā tie liks justies, kā smaržos, garšos. Bet notikumi beidzās pārāk ātri un viss, kas palika, bija miglainas atmiņas un gruzdoša neapmierinātības sajūta.

Jespers sev iestāstīja, ka nākamreiz būs citādi. Ja vien mērķētu augstāk un stingrāk nospriegotu loku, viņš justu vairāk. Bērnu piedzimšana, darbs Hāgā, uzņemšana Advokātu biedrībā, diena, kad viņam piedāvāja kļūt par prestižā biroja *Thorning & Partners* līdzīpašnieku kā visu laiku jaunākajam tās darbiniekam.

Bet viņu atkal nomāca tā pati sajūta – laimes trūkums. It kā starp viņu un īstenību atrastos smalks filtrs.

Viņš sāka fotografēt. Noplūdināja datoru ar asiem digitālajiem attēliem, stundām ilgi rediģēja bides, kas attēloja saulainas brīvdienas ainas, rūtainus piknika pledus un Astridas Lindgrēnes cienīgus skatus ar bērniem. Lai kāds būtu kameras pikseļu skaits vai ekrāna izšķirtspēja, viņš tik un tā jutās neapmierināts. It kā būtu palaidis garām kaut ko izšķirošu tieši tajā acumirkļī, kādu nelielu, nepamanāmu niansi, kas būtu vitāli svarīga.

Bet šodien viss bija citādi. Šis bija līdz šim izšķirošākais brīdis Stēnberga dzīvē, mirklis, kuru viņš bija gaidījis gadiem, un viņam nevajadzēja palūkoties uz savu delnas locītavu, uz *Patek Philippe* rokaspulksteni. Viņš zināja, ka Šveices precīzā pulksteņa sekunžu rādītājs tik tikko ir sastindzis, un tieši šis acumirkļis būs tik stilizēts un perfekts, gluži kā viņš vienmēr bija iztēlojies. Visa cīņa, visi upuri beidzot atmaksāsies. Mokošie gadi prokuratūrā: krāpnieki, sievu sitēji, sīkie zagļi, laupītāji un dažādu veidu noziedznieki. Tad Hāgā pavadītais laiks, kuru drīzāk varēja uzskatīt par kritumu, jo tādu jaunu prokuroru kā viņš lielākoties izmantoja par izsūtāmo zēnu. Pēc tam *Thorning & Partners*. Augsta profila lietas, brīnišķīgi piemērotas jaunam, ambiciozam aizstāvības advokātam, kurš gribēja kļūt atpazīstams.

Bet, par spīti naudai, statusu apliecinošajam darbam un aizvien pieaugošajai masu mediju interesei par viņa personību, par spīti tam, ka pats Jons Tornings personiski bija izvēlējis Stēnbergu par savu protežē, viņš vienmēr bija ienīdis advokāta darbu. Pirmajā pusgadā, līdzko viņš pārnāca mājās no darba, uzreiz gāja dušā. Nometa drēbnieka pašūto uzvalku un novilkā dārgās itāļu kurpes, kas televīzijas ekrānos lika viņam izskatīties nevainojami. Un berza ādu, līdz tā kļuva pavisam sāra.

Vēlāk viņš pierada, uzlika masku, gluži kā Karolīna bija ieteikusi. Jebkurā brīdī viņš varēja iejusties tēlā vai to pamest. Viņš izskatījās un izklausījās kā Jaspers Stēnbergs, bet paša vārdi un rīcība šķita svešāda.

Šādi viņš varēja turpināt spēli un uzturēt tēlu. Pacietīgi gaidīt savu kārtu, savu mirkli. *Šis acumirkļis*. Un tāpēc viņš grasījās apmīļot katru šī mirkļa milisekundi. Pienaglot to pie galvas smadzeņu daivas, lai paturētu prātā katru detaļu, katru niansi, pat pēc četrdesmit piecdesmit gadiem, kad laikposms, kuru viņš kā bērns uzskatīja par bezgalīgu, noslēgsies.

Viņa maņas bija ārkārtīgi asas un piepildīja viņu ar dažādām detaļām. Konferenču telpas smago, tumšo koka mēbeļu dzislojums. Biezais, sarkanais paklājs zem kājām. Gaisma no kristāla lampām, kas atmirdzēja sudraba kafijas kannās, kas atradās galda vidū. Papīra plānais porcelāns viņa priekšā. Viss bija tieši tā, kā viņš bija iztēlojies. Bet pašu spēcīgāko iespaidu atstāja telpas smarža. Smagnējs, saldens aromāts. Tas lika viņam justies teju nedaudz uzbudinātam.

Varas smarža.

Pie galda īsākās malas tronī sēdēja valdnieks krupim līdzīgā majestātiskā pozā. Viņa padotie, to skaitā Stēnberga sievastēvs, bija sasēduši ap garā galda malām. Uzvalki, žaketes, botoksa pilnas pieres un dubultzodi. Lielākā daļa acu pāru izstaroja draudzīgus skatienus, bet, saprotams, ne jau visi. Viņš tomēr bija svešinieks, ienācējs, kas nebija izgājis parasto, grūto ceļu. Viņš bija kāds, kas varēja sašūpot varas līdzsvaru.

Pie galda sēdošie vīrieši un sievietes skatījās uz Stēnbergu, gaidīja atbildi. Viņš apvaldīja emocijas. Pazemīgs, ar nelielu pārsteigumu sejā, tādu izteiksmi viņš varēja uzturēt pat miegā. Tomēr viņš varēja sajust kaitinošu smīnu, kas grasījās savilkties mutes kaktiņā. Tas nebija nekas neparasts. Viņam tikko uzdeva *jautājumu*. Tūdaļ sāks piepildīties viņa sapņi, un tad jau viss mainīsies.

Bridī, kad viņš atvēra muti, lai pārvērstu mazo smīnu TV ekrānu cienīgā smaidā, viņš juta smalku vibrāciju no rokaspuļksteņa. It kā tikko būtu sākusies jauna ēra.

ATIFS ATVĒRA SALDĒTAVU, parakājās starp dzērienu skārdenēm, līdz atrada vienu, kas joprojām bija daudz maz vēsa, un piespieda to pie kakla. Sviedri aumaļām lija lejup pa muguru, viens no daudzajiem elektrības padeves pārrāvumiem lika galda ventilatoram apstāties pirms vairāk nekā stundas, un gaiss nevīžīgajā istabiņā bija sasmacis.

Viņš atvēra skārdeni, alkatīgi dzēra, tad atgriezās pie sava izlūkposteņa – pie netīrā, pa pusei aizklātā loga.

Aiz tā viss bija kā parasti. Aptuveni desmit kravas automobiļi, visi ar atvērtām aizmugures durvīm vai noņemtiem pārsegumiem, un to starpā cirkulēja dažādas preces. Puse no visiem transportlīdzekļiem bija armijas zaļā krāsā. To uniformās tērpušies vadītāji stāvēja pie mazās kafejnīcas un pīpēja, kamēr krāvēji iztukšoja viņu mašīnas. Daži pinkaini suņi bez saimnieka slaistījās gar automobiļu mestajām ēnām. Tie ieturēja pieklājīgu distanci un šad tad paošņāja gaisu, it kā mēģinot noskaidrot, vai kādā no daudzajām kastēm ir kaut kas ēdams.

Atifs jau zināja visu, kas norisinājās šajā putekļainajā laukumā. Kādām cigarešu markām kravas vadītāji dod priekšroku, kāds ir kafejnīcas īpašnieka saskābušās meitas vārds, kurš no krāvējiem smēķēja hašišu vai kurš no pinkainajiem dzīvniekiem bija “alfa” suns. Nezvērs, no kura visi baidījās.

Krūšu kabatā ievibrējās mobilais telefons. Atifs iebāza ausī brīvroku sistēmas austiņu un ielūkojās tālskatī. Pietuvināja sargposteni, kas atradās pie laukuma vienīgās iebrauktuves. Vīrietis stāvēja, atspiedies pret sienu, un smēķēja, kalašņikovu nevēriģi pārmetis pār plecu.

Mobilais telefons ievibrējās no jauna, un Atifs nospieda atbildes taustiņu.

- Hallo.
- Tas esmu es. Kā iet?
- Tāpat kā parasti.
- Joprojām nekādu pēdu?
- Pēdas mani atveda šurp.
- Cik ilgi tu tur sēdi, Atif?
- Drīz būs trīs nedēļas.

– Ak tā. Vai nav pienācis laiks padoties?

– Viņš atbrauks.

Klausulē vairākas sekundes valdīja klusums. Atifs ļāva skatienam tālskatī pārslidēt pāri laukumam, tad atgriezties pie sargposteņa. Vīrietis bija iztaisnojies, iemīdījies izsmēķi sarkanajā zemē.

– Zvanīja kāda sieviete, – sacīja balss viņa ausī. – No Zviedrijas. Apgalvoja, ka viņa ir tava svaine, gribēja, lai tu piezvani, tiklīdz vari. Runa ir par tavu brāli...

– Pusbrāli, – Atifs nomurmināja, nenovērsis acis no sargposteņa.

Vīrieša ķermeņa valoda pēkšņi bija mainījusies. Atifs iekrampējās automātiskā ieroča karabīnē, turēja to abās rokās un šķita pēkšņi koncentrējies uzdevumam. Vīrietis pie sargposteņa iesvilpās, un šī skaņa lika darbībai laukumā apstāties.

Laukumā lēnām ieripoja tumša mašīna ar militāru reģistrācijas zīmi un tonētiem stikliem. Apsargs piecēla vienu no plaukstām pie pieres, kas simbolizēja kaut ko starp goda izrādīšanu un pamāšanu. Pāris sekunžu laikā atmosfēra laukumā mainījās. Šoferi nodzēsa cigaretes, samīdīja izsmēķus un veltīja cits citam nervozus skatienus. Krāvēji palielināja tempu.

Izskatījās, ka pat suņi saprot, kas notiek. Viņi gulēja ēnā un ar skatienu uzmanīgi sekoja tumšajam automobilim. Tas apstājās, un no tā izkāpa vīrietis uniformā un saulesbrillēs. Atifam nevajadzēja skatīties binoklī, pietika ar pārējo reakciju, lai saprastu, kas viņš ir.

Vīrs, kuru viņš meklēja.

“Alfa” suns.

Atifs izstiepa roku, paņēma arī pistoli, kas stāvēja uz grīlīgā, mazā galdiņa, un iebāza to aiz biksēm muguras pusē. Pārvilka pāri krekla malu, lai pārlicinātos, ka ieroci nevar redzēt.

– Man jābeidz, – viņš nomurmināja klausulē.

– Atif, pagaidi, – balss turpināja. – Tas izklausījās svarīgi. Ļoti svarīgi. Tev vajadzētu piezvanīt uz mājām.